

Krāslavas novada bāriņtiesas 2023.gada darbības pārskats

Krāslavas novada bāriņtiesa ir Krāslavas novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kas prioritāri nodrošina bērna vai aizgādībā esošās personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.

Bāriņtiesu likuma 5.panta ceturtā daļa nosaka, ka *bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz attiecīgās pašvaldības domei pārskata ziņojumu par savu darbību. Pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājaslapā.* Pamatojoties uz minēto, Krāslavas novada bāriņtiesa (turpmāk-bāriņtiesa) sniedz Krāslavas novada pašvaldībai pārskatu par bāriņtiesas darbu 2023.gadā.

Bāriņtiesas sastāvā uz 2023.gada 31.decembri bija bāriņtiesas priekšsēdētājs un 10 bāriņtiesas locekļi. Bāriņtiesas lietvedību kārtoti divi sekretāri. Ar 2021.gada 1.oktobri Krāslavas novada bāriņtiesa pārņēma Aglonas novada bāriņtiesas Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu darbības teritorijas un ar 2022.gada 1.janvāri Dagdas novada bāriņtiesas darbības teritorijas.

Bāriņtiesas darbinieki regulāri pilnveido savas profesionālās zināšanas, apmeklējot Tieslietu ministrijas (TM), Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (VBTAI) organizētās pamācības, seminārus un konferences.

Krāslavas novada bāriņtiesas darbinieku izglītība

Amats/ izglītība	Maģistrs specialitāte	Bakalaurs/augstākā izglītība Specialitāte	Gads, kurā apgūti pamatapmācības kursi
Priekšsēdētājs	Profesionālā maģistra diploms sabiedrības pārvaldē ar iestāžu vadītāja kvalifikāciju (2009.gads)	Skolotāja diploms (2001.gads)	2018.gads
Locekļi		Augstākās profesionālās izglītības diploms (jurista kvalifikācija tiesību zinātnēs) (2003.gads)	2009.gads
		Skolotāja diploms	2010.gads

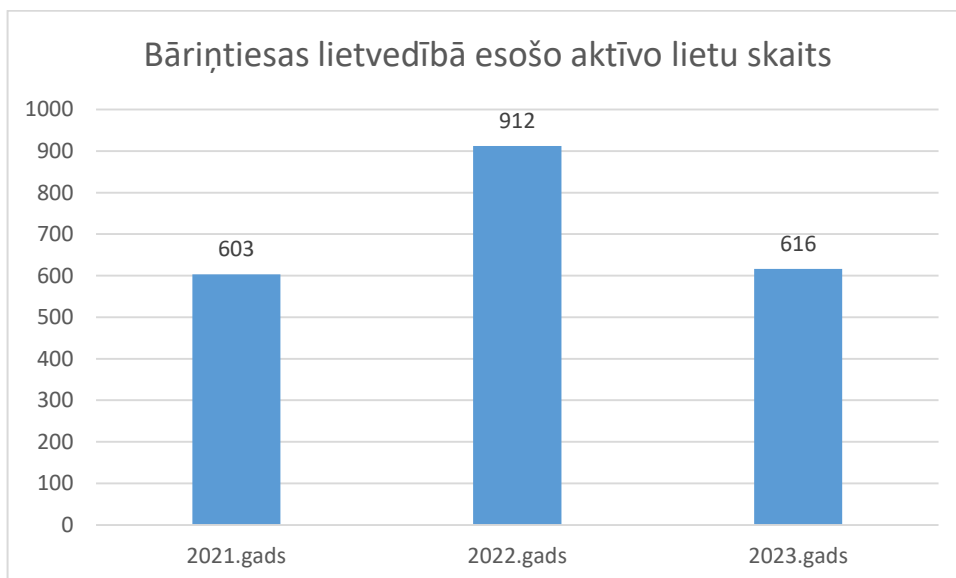
		(2000.gads)	
		Profesionālās austākās izglītības diploms (profesionālā bakalaura grāds sociālajā darbā) (2004.gads)	2009.gads
	Profesionālā maģistra diploms (profesionālā maģistra grāds izglītībā) (2008.gads)	Bakalaura diploms (Dabas zinātņu bakalaura grāds) (2003.gads)	2009.gads
	1987.gada skolotāja diploms pielīdzināts profesionālā maģistra grādam un piektā līmeņa profesionālajai kvalifikācijai	Skolotāja diploms (1987.gads)	2009.gads
		Augstākās profesionālās izglītības jurista diploms (2003.gads)	2022.gads
	Maģistra grāds vēsturē (1996.gads)	Skolotāja diploms (1994.gads)	1997.gads
		Profesionālās augstākās izglītības diploms sociālajā darbā (2009.gads)	2020.gads
		Bakalaura diploms (bakalaura grāds pedagogijā) (2006.gads)	2020.gads
Sekretāres		1989.gada diploms pielīdzināts 1.līmeņa augstākajai izglītībai tiesību zinātnēs(kvalifikācija jurists)	
		Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā (2012. gads).	

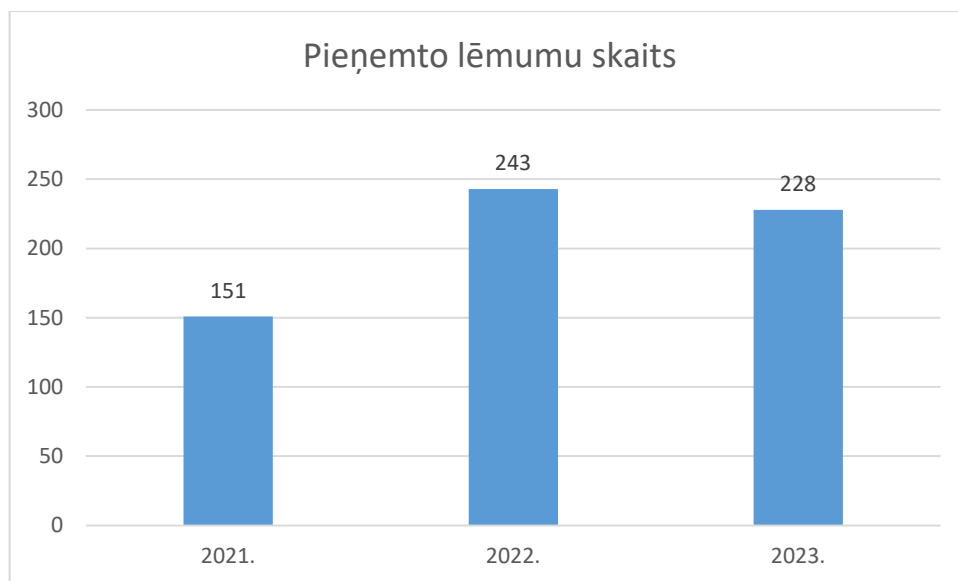
2015.gada 29.oktobrī pieņemtie grozījumi Bāriņtiesu likumā, kas stājušies spēkā ar 2021.gada 1.janvāri ir paaugstinātas izglītības prasības, nosakot, ka par bāriņtiesas priekšsēdētāju un bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieku var ievēlēt personu, kura ieguvusi vismaz akadēmisko maģistra grādu vai profesionālo maģistra grādu un atbilstošu profesionālo kvalifikāciju vai citu Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7.līmenim atbilstošu kvalifikāciju pedagoģijā, psiholoģijā, medicīnā, sociālajā darbā vai tiesību zinātnē un kurai ir ne mazāk kā piecu gadu darba stāžs attiecīgajā specialitātē. Savukārt par bāriņtiesas locekli var ievēlēt personu, kura ieguvusi vismaz akadēmisko bakalaura grādu vai profesionālo bakalaura grādu un atbilstošu profesionālo kvalifikāciju vai citu Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6.līmenim atbilstošu kvalifikāciju pedagoģijā, psiholoģijā, medicīnā, sociālajā darbā vai tiesību zinātnē un kurai ir ne mazāk kā triju gadu darba stāžs attiecīgajā specialitātē. 2018.gada 1.novembrī pieņemtie grozījumi Bāriņtiesu likumā, kas stājušies spēkā 2021.gada 1.janvārī paredz, ka vismaz vienai personai no bāriņtiesas sastāva jābūt ar otrā līmeņa augstāko akadēmisko izglītību tiesību zinātnē vai tiesību zinātnes nozarei atbilstošu otrā līmeņa profesionālo augstāko (jurista) izglītību.

KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI

2023.gadā bāriņtiesas lietvedībā aktīvo lietu kopējais skaits-616, ierosināto lietu skaits -87.

	2021.gads	2022.gads	2023.gads
Bāriņtiesas lietvedībā esošo aktīvo lietu skaits	603	912	616
Pārskata gada laikā ierosināto lietu skaits	51	61	87
Pieņemto lēmumu skaits	151	243	228
Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām: nosūtītās vēstules	1395	2002	2532
Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām: saņemtās vēstules/iesniegumi	1156	1678	2230
Pārsūdzētie bāriņtiesas lēmumi	0	0	0

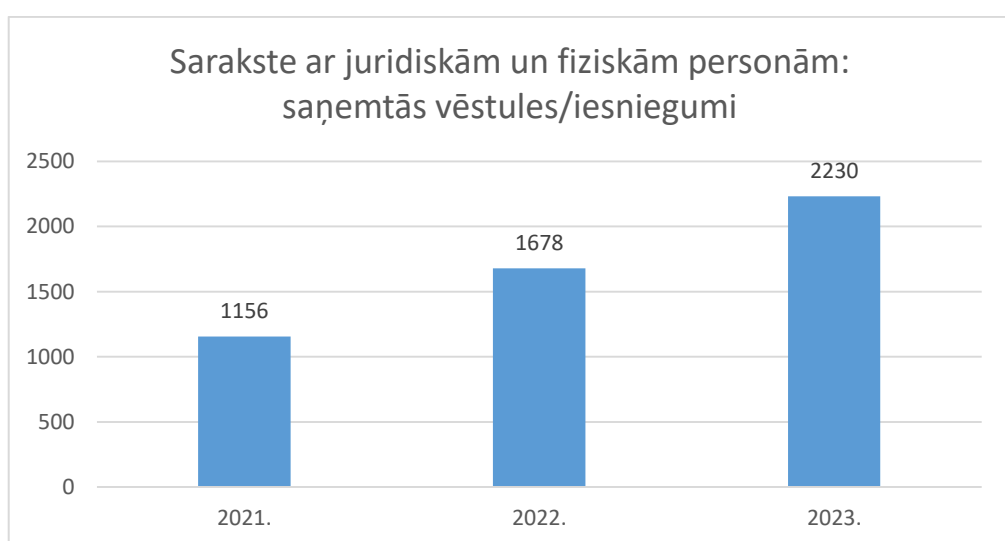
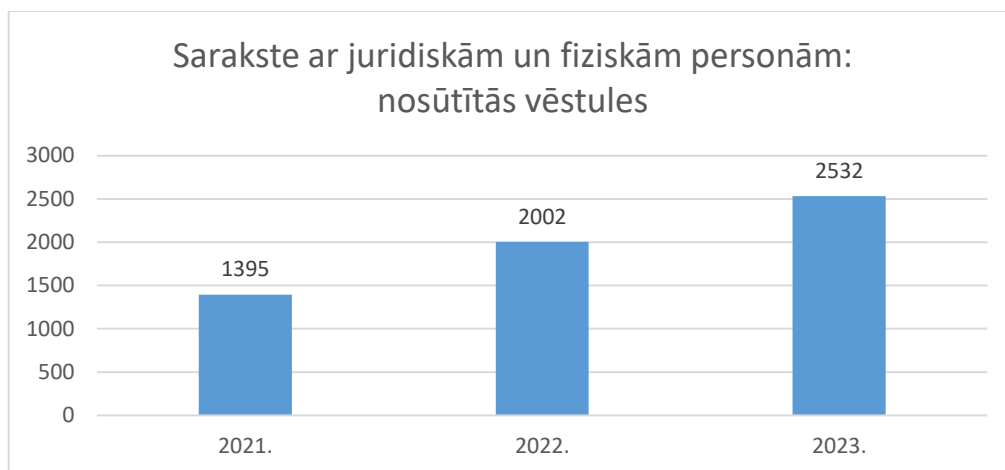

Bāriņtiesas sēdes plānotas vienu reizi nedēļā pirmdienās, nepieciešamības gadījumā, steidzamības kārtā, vēl papildus. 2023.gadā ir notikušas 82 bāriņtiesas sēdes, kur tika izskatītas 236 lietas. Sēdēs piedalījušās 126 personas, tajā skaitā personu pārstāvji, institūciju pārstāvji. Pārskata gadā bāriņtiesa pieņēma 228 lēmumus.

2023.gadā Administratīvā rajona tiesā bija iesniegts viens pieteikums par bāriņtiesas lēmuma atcelšanu, lietas izskatīšana nav pabeigta.

Pildot bāriņtiesas funkcijas, katrā lietā tiek pievietoti nepieciešamie dokumenti objektīva lēmuma pieņemšanai. Lai pieņemtu motivētus lēmumus, bāriņtiesa ir gatavojusi lietas, savācot dažādus materiālus: ziņas, informāciju un atzinumus no trešajām personām, veicot apsekošanas, sarunas. Bāriņtiesa, savas kompetences ietvaros, 2023.gadā ir nosūtījusi 2532 vēstules (tai skaitā ar pielikumiem), reģistrējusi ienākošo korespondenci – 2230.

Aizgādības lietas

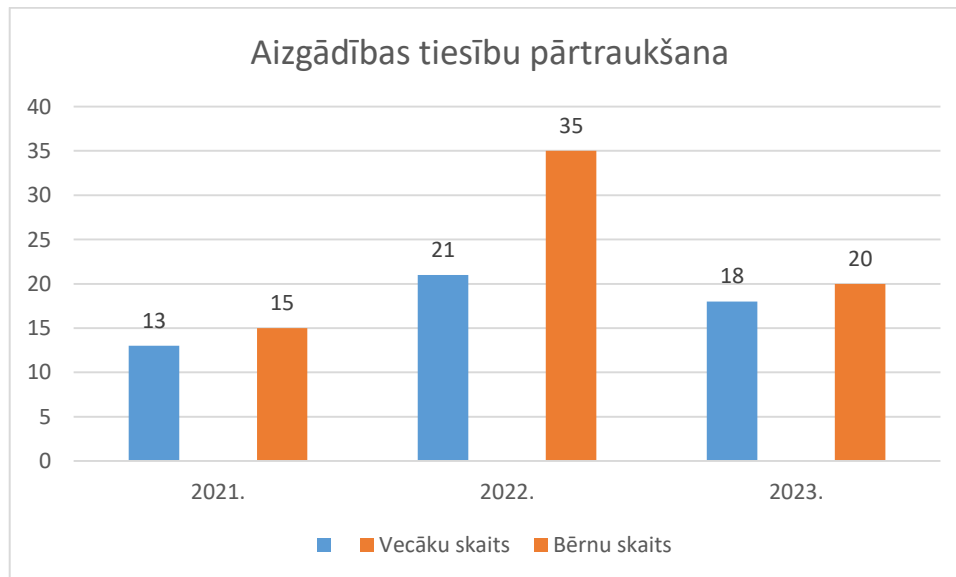
	2021.	2022.	2023.
PĀRTAUKTAS			
Vecāku skaits	13	21	18
Bērnu skaits	15	35	20
ATJAUNOTAS			
Vecāku skaits	10	8	9
Bērnu skaits	15	18	18

Bāriņtiesa lietas izskata bāriņtiesas sēdēs un koleģiāli pieņem lēmumus. Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 22.panta pirmo prim daļu bāriņtiesa, ierosinot lietu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, veic riska novērtēšanu (vecāka līdzatkarība, problēmas neatzīšana u.tml.), informē vecāku par sekām un uzdod

viņam, sadarbībā ar Sociālo dienestu noteiktā termiņā novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus. Ja vecāks šajā termiņā kavējas novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus un bērna palikšana ģimenē var radīt draudus bērna dzīvībai un veselībai, bāriņtiesa lemj par aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam un bērna šķiršanu no ģimenes.

Atsevišķos gadījumos, ja bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, bāriņtiesas priekšsēdētājs vai bāriņtiesas loceklis pieņem vienpersonisku lēmumu par bērna izņemšanu no ģimenes. 2023.gadā bāriņtiesa pieņēmusi 16 lēmumus par aizgādības tiesību pārtraukšanu bērnu vecākiem, 11 no tiem bija vienpersoniskie, ar bāriņtiesas lēmumu 2023.gadā aizgādības tiesības pārtrauktas 18 vecākiem (11 mātēm un 7 tēviem) par 20 bērniem.

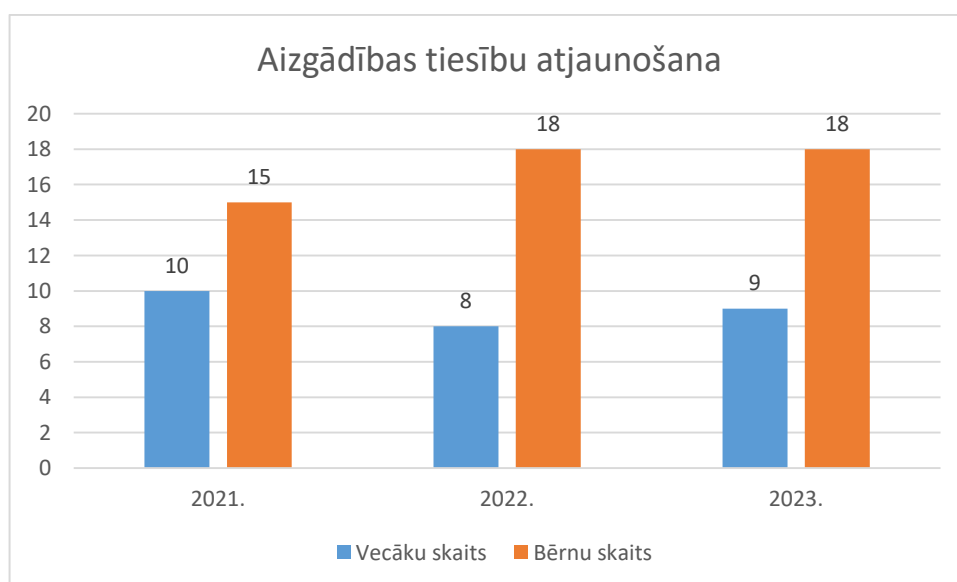
Vienpersoniskie lēmumi tiek pieņemti ar mērķi nekavējoties novērst bērna atrašanos veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos. Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 24.panta pirmās daļas 1.punktu, bāriņtiesa ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc vienpersoniska lēmuma pieņemšanas sasauca sēdi, lai lemtu par pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu bērnu vecākiem.

Kā biežākie cēloņi aizgādības tiesību pārtraukšanai jāmin izpratnes trūkums par bērnu vajadzībām, jauno vecāku zemais izglītības, prasmju un iemaņu līmenis ne tikai bērnu audzināšanā, bet arī elementārajā sadzīvē, kā arī nepietiekama izpratne par problēmām, bezatbildība.

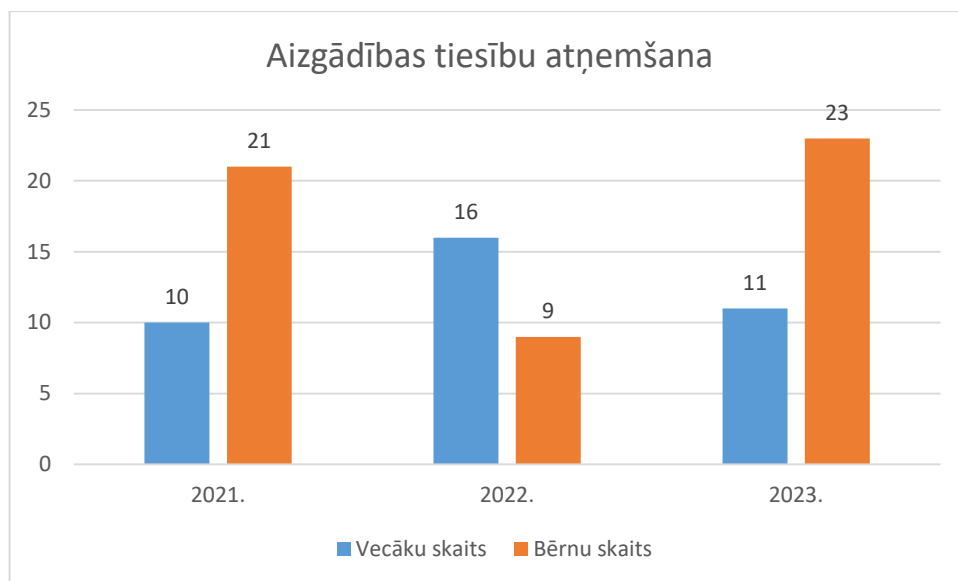
Visos gadījumos, kad tiek pārtrauktas aizgādības tiesības, bāriņtiesa par pieņemto lēmumu sniedz informāciju Sociālajam dienestam un lūdz sniegt nepieciešamo palīdzību bērna vecākiem, kā to paredz Bāriņtiesu likuma 39. panta 1. daļa un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 27. panta 5. daļa, lai sekmētu bērna atgriešanos ģimenē. Ja bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas iemesli ir zuduši, bāriņtiesa lemj par pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu vecākiem, sagatavojot lietu par iespējamu bērna pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu vecākiem, pārliecinās vai nepastāv apstākļi, kas pastāvēja laikā, kad vecākiem tika pārtrauktas aizgādības tiesības, pieprasa Sociālā dienesta atzinumu, noskaidro, vai nepastāv citi pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanas riski, izvērtē, vai atgriežoties ģimenē, bērnam tiks nodrošināta pilnvērtīga aprūpe, audzināšana un labvēlīga vide.

2023.gadā pārtrauktās aizgādības tiesības atjaunotas 9 vecākiem un 18 bērni atgriezti ģimenē.

Civillikuma 203.pantā noteikts, ka, ja gada laikā no aizgādības tiesību pārtraukšanas nav iespējams tās atjaunot, bāriņtiesa lemj par prasības sniegšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu vecākiem. Aizgādības tiesību atņemšanu vecākiem, kā galējo līdzekli, piemēro tiesa. 2023.gadā ar tiesas spriedumu 11 vecākiem tika atņemtas aizgādības tiesības par 23 bērniem.

2023.gadā vienam vecākam ar tiesas spriedumu tika atjaunotas aizgādības tiesības uz vienu bērnu.

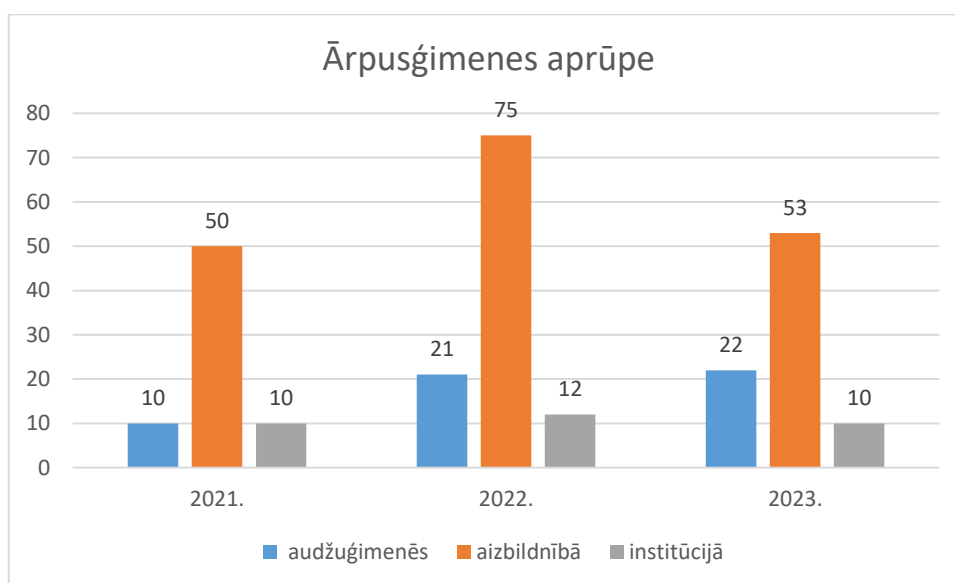
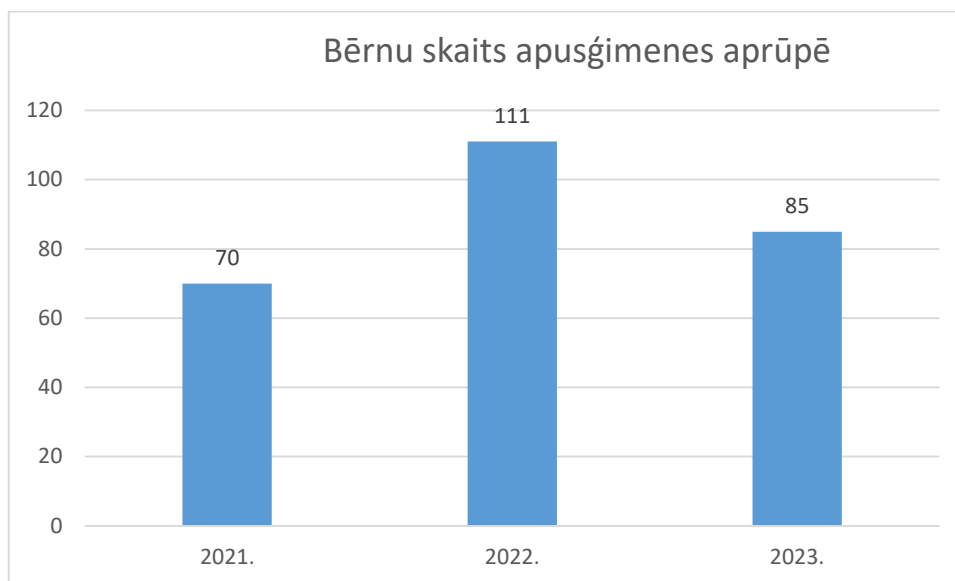
Ārpusģimenes aprūpe

Gadījumos, kad bērns ir palicis bez vecāku gādības (bērns, kura vecāki nav zināmi, ir pazuduši vai ilgstošas slimības dēļ nespēj realizēt aizgādību vai kura vecākiem pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības), bāriņtiesa lemj par ārpusģimenes aprūpes veida piemērošanu bērnam - aizbildnību, ievietošanu audžuģimenē vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

2023.gadā kopumā 18 bērniem tika nodrošināta ārpusģimenes aprūpe, no tiem 7 bērni ievietoti audžuģimenē, 6-nodibināta aizbildnība, 5 bērni tika ievietoti rehabilitācijas institūcijā.

Kopā uz 2023.gada 31.decembri ārpusģimenes aprūpē atradās 85 bērni (22 – audžuģimenē, 53 – aizbildnībā, 10- ilgstošās sociālās rehabilitācijas institūcijā).

	2021.	2022.	2023.
kopā	70	111	85
audžuģimenēs	10	21	22
aizbildnībā	50	75	53
institūcijā	10	12	10

Viens no bāriņtiesas uzdevumiem ir aizbildnības uzraudzība. Bāriņtiesa ne retāk kā vienu reizi gadā apseko aizbildņu ģimenes un aizbildnībā esošos bērnus, par ko noformē dzīves apstākļu pārbaudes aktus un sarunu protokolus, kuri glabājas aizbildnības lietās. Aizbildņi līdz katra gada 1.februārim bāriņtiesā iesniedz norēķinu par aizbildnības pārvaldību un naudas līdzekļu izlietojumu. Bāriņtiesa vismaz reizi gadā pieprasa ģimeni raksturojošu informāciju, tajā skaitā izglītības iestādēm un

ģimenes ārstiem, par to, vai aizbildnis pienācīgi rūpējas par saviem aizbilstamajiem, kas viņam jāveic saskaņā ar Civillikumā noteikto.

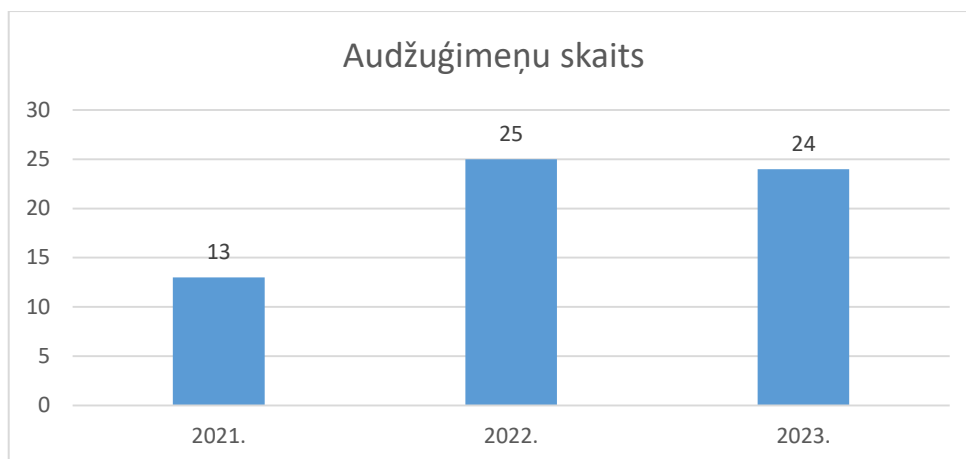
2023.gadā 18 bērniem tika nodrošināta ārpusģimenes aprūpe, 6 bērniem tika nodibināta aizbildnība. Par aizbildņiem visbiežāk tiek iecelti bērna radnieki vai bērnam emocionāli tuvi cilvēki. 2023.gadā ir notikušas aizbildnībā esošo bērnu dzīves apstākļu pārbaudes, veiktas sarunas ar bērniem, aizbildņiem, noskaidroti nedalītā saimniecībā dzīvojošo personu viedokļi, ir pieprasīti un saņemti gada norēķini par bērnu personisko un mantisko tiesību pārstāvēšanu.

2032.gadā bāriņtiesa pieņēma 3 lēmumus par bērna izņemšanu no aizbildņa aprūpes un aizbildņa atstādināšanu no pienākumu pildīšanas.

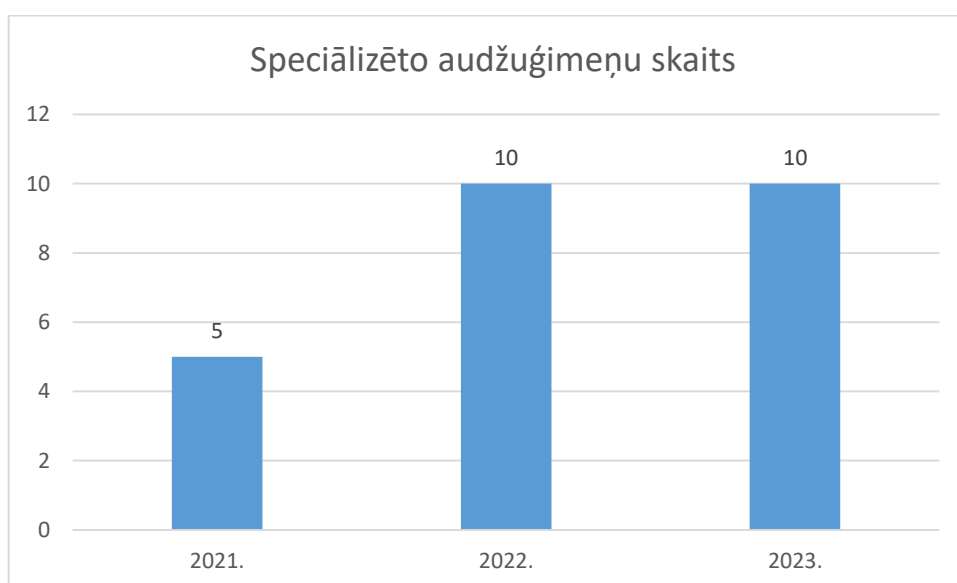
Ģimene ir labākā vide bērna attīstībai. Bāriņtiesas speciālisti aktīvi sadarbojas ar audžuģimenēm un aizbildņiem, lai novērstu bērnu nonākšanu institūcijā. Kopumā mūsu novadā ir vērojama bērnu aprūpes iestādēs ievietoto bērnu skaita samazināšanās tendence.

Bāriņtiesas darbs vienmēr ir bijis orientēts uz ģimeniskas vides nodrošināšanu bērniem. Lai cik sarežģīti reizēm tas nebūtu, taču bez vecāku gādības palikušiem bērniem vienmēr prioritāri tiek meklēta iespēja augt pie aizbildņa vai audžuģimenē. Ja aizbildni nevar atrast, nākamais piemērojamais ārpusģimenes aprūpes veids ir audžuģimene. Tās ir personas, kuras ieguvušas audžuģimenes statusu un apguvušas speciālās apmācības kursu, ir šajā jomā zinoši, taču neaizstāj bērniem vecākus. Viņi aprūpē bērnu līdz brīdim, kamēr viņš var atgriezties savā bioloģiskajā ģimenē, tiek nodots aizbildnībā vai adoptēts. Audžuģimeņu kopējais skaits 2023.gada 31.decembrī -24, no tām 10 ir arī specializētās audžuģimenes statuss.

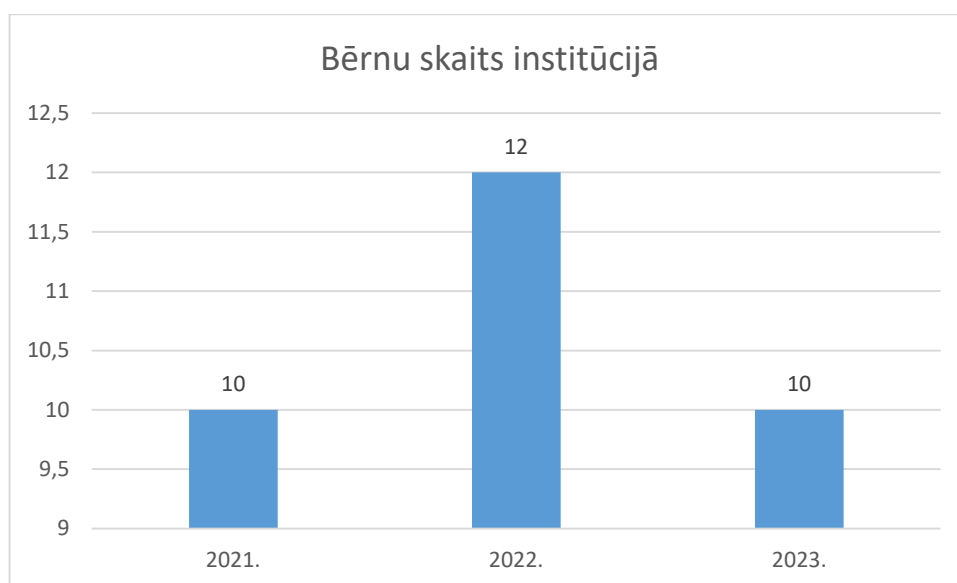
Neskatoties uz to, ka audžuģimeņu skaits mūsu novadā ir diezgan liels, tas joprojām nav pietiekams, tāpēc bāriņtiesa izmanto citu pašvaldību audžuģimeņu resursus.

Krāslavas novada teritorijā ir desmit specializētās audžuģimenes. Piecas audžuģimenes specializācijā- krīzes audžuģimenes. Krīzes audžuģimene-tā ir audžuģimene, kurai ir vismaz 3 gadu pieredze audžuģimenē ievietoto bērnu aprūpē un kura ir gatava 24 stundas diennaktī 7 dienas nedēļā jebkurā brīdī uzņemt bērnu neatkarīgi no vecuma un dzimuma, kas šķirts no ģimenes, aizbildņa vai audžuģimenes. Krīzes audžuģimenes pieejamība samazina iespēju, ka bērni krīzes situācijās varētu tikt ievietoti bērnu aprūpes iestādēs. Piecas audžuģimenes specializācijā - bērnam ar invaliditāti, kuram izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem (turpmāk – audžuģimene bērnam ar smagiem funkcionāliem traucējumiem) – audžuģimene, kurā vismaz vienam laulātajam (personai) ir vismaz 12 mēnešus ilga personīgā vai profesionālā pieredze darbā ar bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem.

Bērnu aprūpes un rehabilitācijas institūcijā bērns atrodas līdz brīdim, kad viņam tiek nodrošināta piemērota aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē. Bāriņtiesa meklē iespējas bērna ievietošanai aizbildņa ģimenē vai audžuģimenē. Diemžēl ne visiem bērniem pastāv iespēja nodrošināt atrašanos ģimeniskā vidē - audžuģimenē vai aizbildnībā. Ir gadījumi, kad aprūpe aprūpes un rehabilitācijas institūcijā atbilst konkrētā bērna vislabākajām interesēm un individuālajām vajadzībām.

Adopcija

Lai bērna attīstībai nodrošinātu ģimenisku vidi, tiek atbalstīta adopcija. Adopcijas uzdevums ir nodrošināt adoptējamiem bērniem audzināšanu ģimenē, stabilu un harmonisku dzīves vidi. Adopcijas tiesiskos pamatus Latvijā nosaka Latvijas Republikas Civillikuma 162.-176.pants. Savukārt kārtību, kādā adoptējami bērni, nosaka Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumi Nr.667 „Adopcijas kārtība”.

2023.gadā bāriņtiesa pieņēma sešus lēmumus, ar kuriem desmit personas tika atzītas par adoptētājiem un par to, ka adopcija ir bērnu interesēs.

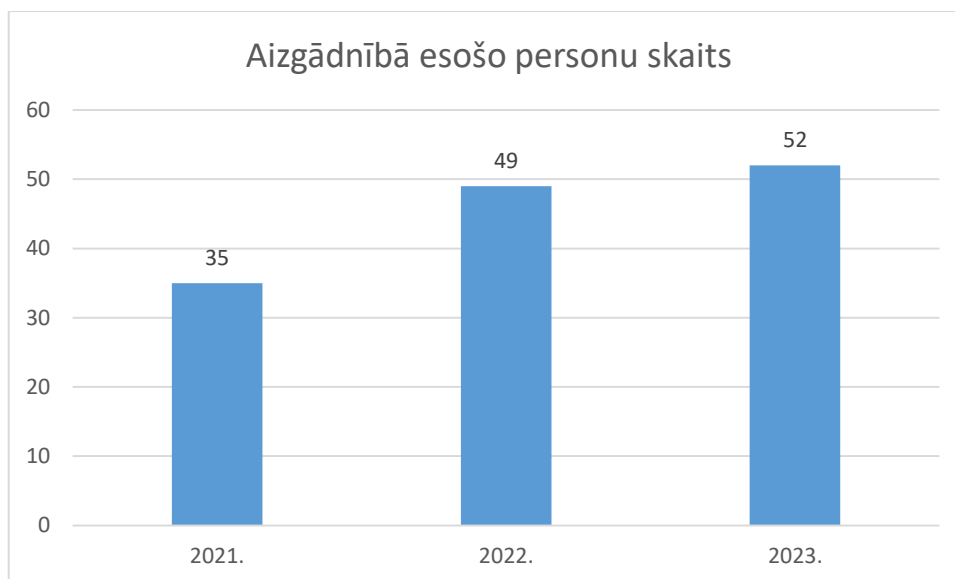
Aizgādība

Aizgādņībā esošie cilvēki ir pilngadīgas personas ar ierobežotu rīcībspēju. Bāriņtiesa piedalās lietas izskatīšanā tiesā, iesniedzot pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā par rīcībspējas ierobežošanu. Pēc sprieduma par rīcībspējas ierobežojuma noteikšanu stāšanās likumīgā spēkā, bāriņtiesa pieņem lēmumu par aizgādņa iecelšanu. Civillikumā noteikts, ka personai, kurai ir garīga rakstura vai citi veselības traucējumi, rīcībspēju var ierobežot, ja tas nepieciešams šīs personas interesēs, un ir vienīgais veids, kā tās pasargāt. Aizgādņi, atšķirībā no aizbildņiem, nesaņem valsts pabalstus un atlīdzības no valsts budžeta. Saskaņā ar Krāslavas novada pašvaldības domes saistošiem noteikumiem Nr.2023/20 "Par pabalstu aizgādņībā esošo personu aizgādņiem Krāslavas novada pašvaldībā" aizgādņiem ir paredzēta atlīdzība par pienākumu veikšanu - 10 EUR mēnesī par katru aizgādņībā esošo personu un 5 EUR mēnesī, ja aizgādņībā esošā persona dzīvo ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai specializētajā ārstniecības iestādē personām ar garīga rakstura traucējumiem..

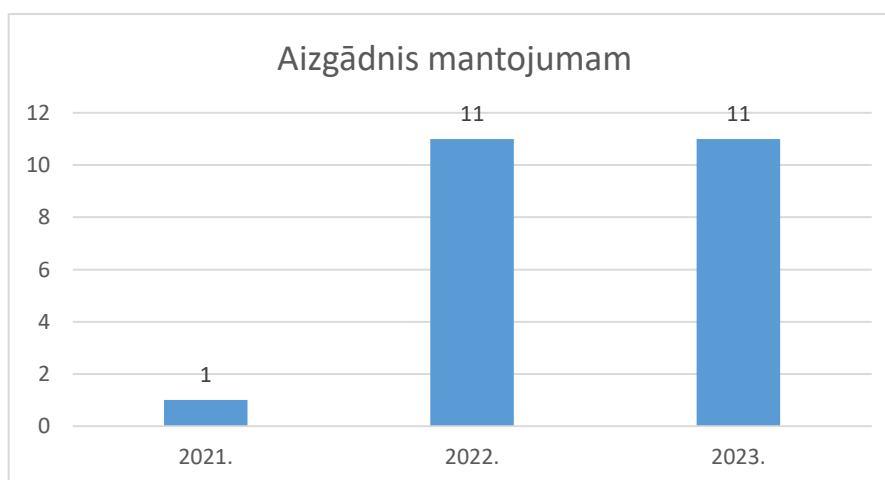
2023.gada 31.decembrī bāriņtiesas pārraudzībā bija 52 aizgādņībā esošas personas.

Bāriņtiesa uzrauga aizgādņībā esošo personu tiesību un interešu ievērošanu, pieprasot no aizgādņiem norēķinus, pārbaudot tos, kā arī veicot šo personu dzīves apstākļu pārbaudes. 2023.gadā ir notikušas aizgādņībā esošo personu dzīves apstākļu pārbaudes, ir saņemti norēķini.

Apkopojot datus, var secināt, ka Krāslavas novadā ir 52 personas ar ierobežotu rīcībspēju, kurām nodibināta aizgādņība. Statistikas dati liecina par to, ka katru gadu pieaug personu skaits ar ierobežotu rīcībspēju. Bāriņtiesa par aizgādņi var iecelt personas izraudzīto aizgādņi, aizgādņībā nododamā laulāto vai kādu no tuvākajiem radniekiem. Bāriņtiesa ir saskarusies ar problēmu aizgādņa iecelšanas jautājumā, ja personai ar ierobežotu rīcībspēju nav radnieku vai tuvu personu, kuras būtu gatavas uzņemties aizgādņa pienākumu pildīšanu.

Atbilstoši Bāriņtiesu likumā noteiktajam, bāriņtiesa, saskaņā ar notāra taisīto notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam iecel aizgādni mantojumam, 2023.gadā ar bāriņtiesas lēmumu par aizgādni matojumam vai prombūtnē esošas personas mantai ieceltas 11 personas.

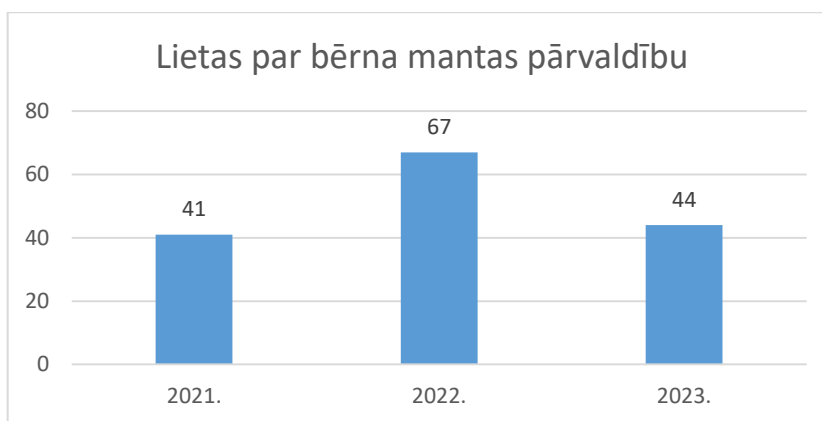

Mantisko interešu nodrošināšana un aizstāvība

Bāriņtiesu likuma 17.panta 1.punkts nosaka, ka bāriņtiesa aizstāv bērna vai aizgādnībā esošās personas personiskās un mantiskās intereses un tiesības.

Nepilngadīgiem bērniem var piederēt manta, ko dāvinājuši vai atstājuši mantojumā vecāki, vecvecāki vai citi radnieki. Saskaņā ar Civillikuma normām bez bāriņtiesas atļaujas vecāki bērnu vārdā nevar mantojumu, dāvinājumu pieņemt vai

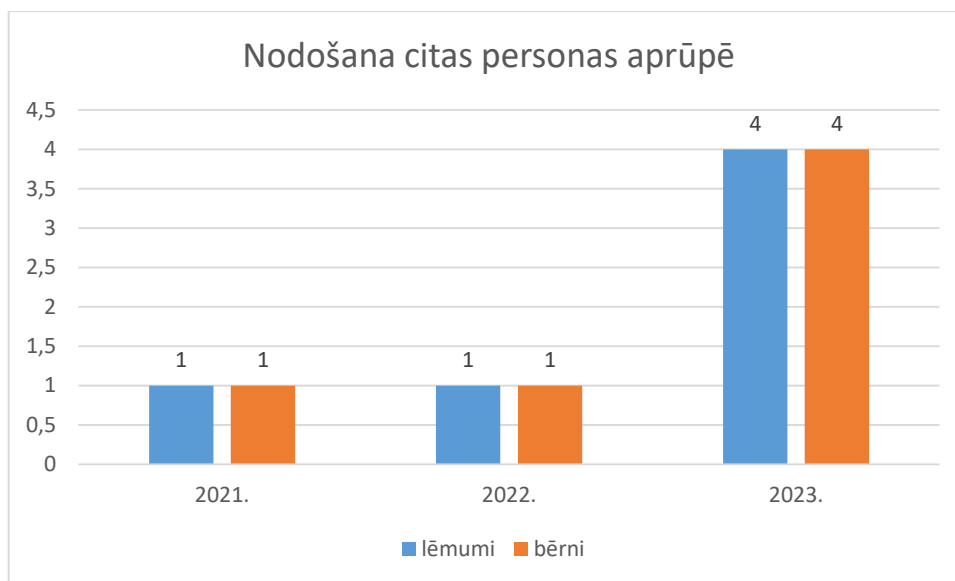
atraidīt, kā arī rīkoties ar bērnu mantu. Bērniem var piederēt konti bankās, nekustamie īpašumi vai vecāku atstāti mantojumi. Bāriņtiesa veic uzraudzību bērnu mantisko tiesību ievērošanā, katru gadu pieprasot no bērnu vecākiem vai aizbildņiem norēķinu par bērnu mantas pārvaldību, pārbauda norēķina pareizību, veic bērniem piederošā nekustamā īpašuma apskati. Uz 2023.gada 31.decembri bāriņtiesas pārraudzībā bija 44 aktīvās lietas par bērnu mantas pārvaldību. Šajās lietās ir pieprasītas un saņemtas likumisko aizbildņu atskaites par nepilngadīgo mantas saglabāšanu un tās sastāvu. Bāriņtiesa norēķinu pareizību pārbauda, pieprasot izziņas attiecīgajām iestādēm.

Vecāku aprūpē esoša bērna nodošana citas personas aprūpē

2021.gadā un 2022.gadā jautājums par bērna nodošanu trešo personu aprūpē Latvijā uz laiku, kas ilgāks par trīs mēnešiem nebija tik aktuāls. 2023.gadā bāriņtiesā tika pieņemti četri tādi lēmumi, kur bāriņtiesa ir atzinusi, ka 4 bērnu nodošana citas personas aprūpē Latvijā atbilst bērna interesēm un persona spēs bērnu pienācīgi aprūpēt.

Sadarbība ar tiesām

Bāriņtiesu likuma 50.pants paredz, ka bāriņtiesa pēc tiesas pieprasījuma sniedz atzinumus, kas nepieciešami šādos gadījumos:

- 1) saskarsmes tiesības izmantošanas kārtības noteikšanai;
- 2) viena vecāka atsevišķas aizgādības noteikšanai;
- 3) aizgādības tiesību atņemšanai un atjaunošanai;
- 4) paternitātes atzīšanai vai apstrīdēšanai;
- 5) citos Civilprocesa likumā paredzētajos gadījumos.

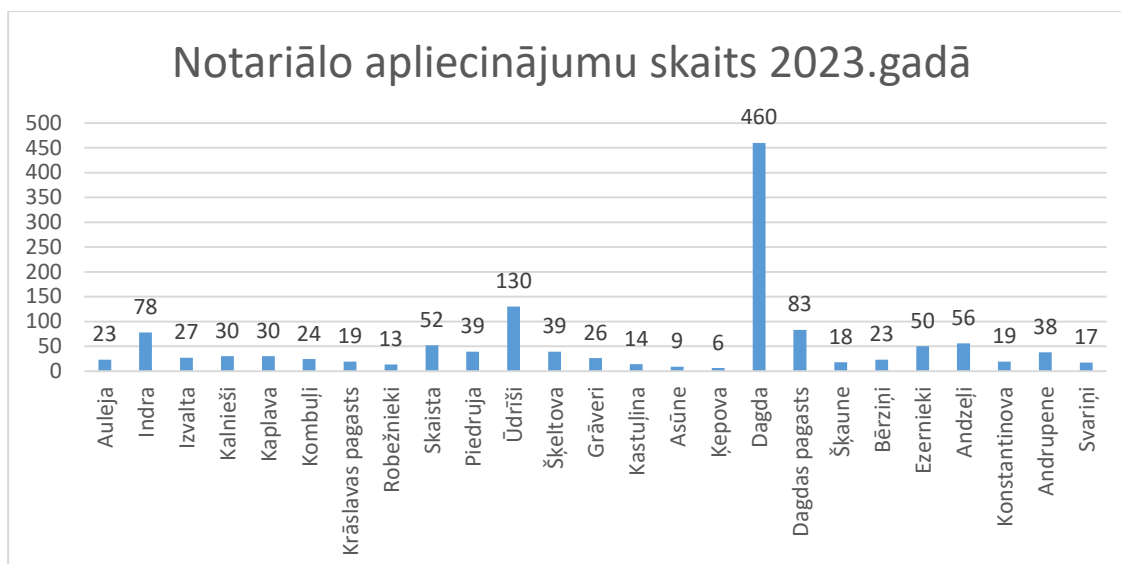
Bāriņtiesa piedalās tiesas procesos gan kā prasītājs, gan kā tiesas pieaicināta iestāde viedokļa un atzinuma sniegšanai. 2023.gadā bāriņtiesa bija pārstāvēta lietās par saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību; atsevišķas aizgādības noteikšanu pār bērniem; par paternitātes pieņemuma apstrīdēšanu; aizgādības tiesību atņemšanu; aizgādības tiesību atjaunošanu; rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu; rīcībspējas ierobežojumu apjoma pārskatīšanu; adopcijas apstiprināšanu.

Apliecinājumu izdarīšana

Vēl viena bāriņtiesu darbības joma – notariālo apliecinājumu izdarīšana. Krāslavas novada bāriņtiesa veic apliecinājumus pagastu pārvaldēs Krāslavas novada pagastu deklarētajiem iedzīvotājiem. Atbilstoši Bāriņtiesu likuma 61.panta otrajā daļā

noteiktajam, bāriņtiesas apliecinājums juridiskā spēka ziņā pielīdzināms notariālajam apliecinājumam.

Pagasts	2021.gads	2022.gads	2023.gads
Auleja	26	32	23
Indra	81	61	78
Izvalta	71	20	27
Kalnieši	51	32	30
Kaplava	27	49	30
Kombuļi	19	23	24
Krāslavas pagasts	15	18	19
Robežnieki	55	61	13
Skaista	37	11	52
Piedruja	46	24	39
Ūdrīši	147	168	130
Šķeltova	11	44	39
Grāveri	10	40	26
Kastuļina		21	14
Asūne		6	9
Ķepova		5	6
Dagda		507	460
Dagdas pagasts		24	83
Šķaune		13	18
Bērziņi		25	23
Ezernieki		39	50
Andzeļi		50	56
Konstantinova		11	19
Andrupene		80	38
Svariņi		9	17

Bāriņtiesa sniedz konsultācijas un pieņem lēmumus arī citos gadījumos - vecāku domstarpību izšķiršanā bērnu audzināšanas jautājumos, lietās par ģimenes valsts pabalsta izmaksu, ārpusģimenes aprūpē atrodošo bērnu viesošanās pie radniekiem, kā arī citus.

Bāriņtiesa sadarbojas ar Krāslavas novada domes PI “Sociālais dienests”, Pašvaldības policiju, Valsts probācijas dienestu, Valsts policiju, Krāslavas novada izglītības iestādēm, ģimenes ārstiem, citu pašvaldību bāriņtiesām, Latgales ģimeņu atbalsta centru “Daugavpils”, ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru “Plecs”, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju, Labklājības ministriju, kā arī valsts un citu pašvaldību institūcijām.

Viena no bāriņtiesas darbības prioritātēm ir preventīvais darbs, kura mērķis ir laikus uzsākt darbu ar ģimeni, brīdināt vecākus par iespējamām sekām un tādējādi novērst situācijas, kad tiek ierosināta lieta par aizgādības tiesību pārtraukšanu bērnu vecākiem. Bāriņtiesa aicina personas uz pārrunām, veic izskaidrojošu, profilaktisku darbu. 2023.gadā bāriņtiesa ir informējusi Krāslavas novada PI “Sociālais dienests” par 27 ģimenēm (bērnu skaits ģimenēs kopā -66), kurām būtu pievēršama pastiprināta uzmanība, jo ģimenēs tika saskatītas sociālās problēmas. Papildus tika sniegtas ziņas sociālajam dienestam par tām ģimenēm, kurām bāriņtiesā ir ierosinātas administratīvās lietas.

2023.gadā bāriņtiesas pārstāvji tika aicināti pildīt darba uzdevumus gan tiesās, gan prokuratūrā, gan policijā kā bērnu un personu ar ierobežotu rīcībspēju pārstāvji. Bija jāpiedalās dažādu grupu un komisiju darbā.

Tāpat bāriņtiesa piedalījās starpinstitūciju sanāksmēs Valsts probācijas dienestā, jo saskaņā ar Valsts probācijas dienesta likuma 18.¹ pantu Valsts probācijas dienests triju darbdienu laikā pēc probācijas klienta reģistrācijas dienas vai dienas, kad saņemta informācija par šāda klienta dzīvesvietas maiņu, nosūta bāriņtiesai, kuras teritorijā atrodas probācijas klienta jaunā dzīvesvieta, informāciju par attiecīgo klientu, kas ir sodīts par tīšiem vardarbīgiem noziedzīgiem nodarījumiem vai noziedzīgiem nodarījumiem pret dzimumneaizskaramību un tikumību. Un saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 44.¹ pantu bāriņtiesa nekavējoties informē bērna vecāku, aizbildni, audžuģimeni vai viesģimeni par tās personas sodāmības faktu, ar kuru tai ir nedalīta saimniecība, ja persona atgriežas no brīvības atņemšanas iestādes pēc soda izciešanas par Krimināllikuma 159., 160., 161., 162., 162.1, 164., 165. un 166.pantā minēto noziedzīgo nodarījumu, kurā cietušais ir bijis nepilngadīgs.

2023.gadā bāriņtiesa, pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54.panta pirmajā daļā noteikto pienākumu iestādēm sadarboties, lai veiktu savas funkcijas un uzdevumus, pieaicinot pašvaldības un valsts iestāžu darbiniekus, organizēja arī Starpinstitūciju tikšanos.

Lai novērstu nepilnības, trūkumus un sekmētu pilnvērtīgu bērnu vai aizgādnībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzības nodrošināšanu, kā arī darba kvalitātes uzlabošanai kopumā, bāriņtiesa reizi divos gados veic bāriņtiesas lietvedībā esošo lietu paškontroli.

Krāslavas novada bāriņtiesas priekšsēdētāja

I.Bidzāne